

Midä või löüdä Sommeri Lauri vahtsõst luulõkogost

Kae lk 2

Kunstnigu ja käsitüülise tegevä Võrol valla vahtsõ ateljee

Kae lk 3

Määnest makrasalatit umal aol Võro restoraanin pakuti

Kae lk 4

9 7714061922005

Käü Uma Meki kohvikidõ ja restoraanõ nätäl

Seo nätäl peetäs Vanal Võromaal ja Setomaal Uma Meki kohvikidõ ja restoraanõ nädälit. Tuu tähendäs, et mitmõ söögikotussõ pakva 17 euro iist kolmõkäügülist süüki. Söögi omma tettü päämidselt paigapäälitsest söögikraamist ja süüke nime omma võro keelen. Parhillatsõst kohvikidõ ja restoraanõ nädälist võtva ossa kohvik Suur Muna Haanist, kohvik Koopatoit Piusalt, Kubija hotell-luudusspaa restoraan, Vegankohvik Kannel ja Stedingu kohvik Võro liinast,

Puiga koolin ja latsiaian tulõ umakeelitside näütemängõ päiv

Võro vallon Puigal tulõ suurõl neläpääväl, 18. mahlakuul näütemängupäiv. Päiv nakkas päälle kell 10 latsiaian, kon võrokeelitside näütemängõga astva üles latsiaialatsõ. Kell 12 alostas koolilatsi näütemängupäiv Puiga põhikoolin. Kõrraldaja kutsva kõiki huviliidsi latsi etendüisi kaema ja kullõma.

Mõnistõ muusõumin peetäs munapühi ja kiviao nädälit

17.–18. mahlakuul peetäs Mõnistõ talorahvamuusõumin munapühinädälit. Saias tutvas Vana-Võromaa lihavõtõtõkombidõga. Lihavõtõtõjanesse oppasõ vanno ja vahtsit munapühikombit, mängitas mängõ, värvitäs munnõ, tetäs tsirkõ pesäkastõ ja munapühimakjuisi. A 22.–24. mahlakuuni om säälsaman muusõumin kiviao nätäl. Kiviao opipäiv nütäs mi edevanõmbidõ ello ligi

Kalkal peeti keväjäpito. Minevä riidi tähistedi Karula kihlkunnan Kaikamäel karakasvatäjidõ päivä. Üles asti paikligu pillimehe ja laulurahvas, pääesinejä olf ansambli Puuluup, kiä, nigu pildi päält nätä, rahva kõvva üles kütt.

JOABI KALEVI pilt

Contra sai valmis võrokeelidse luulõraamadu

RAHMANI JAN

Umma vahtsõhe luulõraamatuhe, mink nimes «Olkõ vakka!», om luulõtaja Contra (Konnula Margus) kokko otsnu uma võrokeelidse luulõtusõ.

«Ma kai, et olõ veidükese võru keelen kah luulõtuisi kirutanu, tull' vällä, et väega pallu ei olõki,» seletäs kirjamiis. «Kõik arvasõ, et ma päämidselt võru keelen kirutagi, selle et ma rohkemb kõnõlõ võru keeli, a mul om tuu lõhestumine, et kiräkiil om kirä kiil ja võru kiil om kõnõlõmise kiil. A niipallu näid olf, et parasjagu üts raamat kokku saia. Ja om illus üts puhas võrukiilne luulõkogu tetä,» jutustas Contra. 96-lehekülelidsen raamatun om ligi 80 luulõtus. Inämbüs noist omma Contra hindä luulõtusõ, a päält noidõ löüd ka mõnõ ümbrepantu luulõtusõ Läti ja Eesti kirändüsklassikidelt. Inämbüs luulõtuisi omma nalalidsõ, a tõlkõ omma iks tõsidsõ. Umas kõgõ kuulsambas võrokeelitses luulõtusõs pidä Contra luulõtusõ «Mosse», mink perrä om esiki matõmaatigaülesannõ tettü.

Luulõkogo päälkiri «Olkõ vakka!» om peri kah ütest luulõtusõst. «Seo om illus päälkiri kah. Ku kiäki küsüs, määne raamat sul vällä tull', ütlet: olkõ vakka! Tuu või lõbusat segähüst tekütä,» nalatas Contra.

Ökva vällä tulnuhe luulõraamatuhe omma kokko kõradu Contra kõgõ tähtsämbä võrokeelidse luulõtusõ. Pildi om raamatulõ tennü Viina Kristina, kiilt om toimõndanu Fastrõ Mariko.

«Olkõ vakka!» pand Contra sõrmõ suu pääle.

Raamadu kaasõpiit.

Jaigi-nimeline jutupäiv kuts latsi Sännäle

ALLASÕ TIIA

Vana-Võromaa latsõ omma oodõdu 9. lehekuul (9.05) kell 12 Sännä kultuurimõisahe Jaigi Juhani avvus võrokiilist juttõ kõnõlama. Sännäst peri tunnustõdu kiränigu 120. sünnüaastapääväle pühendedüst võrokiilsest jutukõnõlamisõst võiva ossa saia kõik huvilidsõ.

Sännä mõisan süündünü Jaigi Juhani (1899–1948) loomingun lõvvüs pallõ rahvalist jutujüvvä. Võrokiilne juttõ kõnõlamisõ päiv avitas alalõ hoita aoluulidsõn imäkeelen kõnõlamist, niisama om jutupäävä tsihis näüdädä, kuis lugu, taa ettekandmisõ ja kullõmisõ mõistminõ om tähtsä ka parhillatsõl aol. Võrokiilsele jutupääväle omma oodõdu Vana-Võromaa latsiaidu ja kuulõ latsõ. Egä

osalinõ kõnõlas üte võrokiilse jutu, ette või kanda ka hindä luudut. Kõgõ parõmba jutukõnõlõja valiva vällä kullõja. Täpsämpä om kõgõ kotsilõ lukõ Võro Instituudi kodolehe päält wi.ee. Jutupääväle kirja

pandmisõ perämäne aig om 3. lehekuu päiv (3.05). Sännä külä ja taa lähkü kant om kultuurilidsõlt rikas kotus – om jo Sännäst peri ka Võro kirändüse klassik Adsoni Artur (1889–1977), kelle avvus

1999. aastagast alatõn peetüt võrokiilset ilolugõmisvõistlust kõrraldõdas 2017. aastagast päälle kõrdapite jutupäävaga. Täambädse päävä kiränikõst eläs Sännä kandin Sommeri Lauri, kink jutõn om sakõst kuun Jaigi Juhani, kiränigu edevanõmbidõ ja luuja hindä ettekujotusõ ja välläütlemise ilo. 2018. aasta lõpun ilmu Sommeri kokkopantuna Jaigi Juhani vähätunnõtust loominguust raamadu «Tundmata palu» ja «Võromaa joogi julgustükid», välläandjas Kaarnakivi selts. Jutupääväl kõnõlas Kaarnakivi seldsi iistvõtja Otsingu Henri Jaigi illatsõmbast kodoküläst Luhamõtsast Roosikatsi plaanitust mõtsalidsõst märgotusraast. Jutupäävä kõrraldasõ Võro instituut ja MTÜ Sännä Mõisa-keskus kuuntüün Kaarnakivi seldsi ni MTÜga Sännä Kultuurimõis.

M Ä R G O T U S

Võro keele alalõhoitmisõ hääs tettävät tüüd hindasõ väega mitmõsugudsõ inemise Kultuuri umaperä omma meeleveri

Eelä tulf mu postkasti vahtsõnõ – mu jaos tõõnõ – Uma Lehe nummõr. Tuu pääle otsusti toimõndusõlõ kirotat. Lugu om nii, et taad lehte lugõva ka Eesti vinlase, kiä olõ-i sugu ki kõüdedü Lõuna-Eestiga, ei geograafilidsõlt, ei vaimlidsõlt. Tspakõsõ esihindäst: elä Taľnan, olõ 29 aastakka vana, tüüd tii küländ suurõn *online*-välläandõn (rusDelfi), olõ aokirānik-toimõndaja-tõlkja. Peri olõ Lasnamäelt, seo om üts Taľna liinaosa, midä, ku tsipa mano panda, võinu nimmada «vāikus Ida-Virumaas».

Māletä umma latsõpõlvõ 1990. aastil. Tuudaigu olf mi riigin ütiskund väega lahki: eestlāisi jaos olli «halva vinne okupandi, kink peräst mi halvastõ elāmi», vinlāisi jaos «halva eesti natsisti, kink peräst mi halvastõ elāmi». Täāmbā olõ-i sääne mõttõviis – jummal ten nāt – väega päävākõrran. Ja ülepāā, olokõrd ütiskunnan ei saa jo olla nii must-valgõ.

Eesti kiil ei olõ mu imākiil, kuigi mõista taad ināmb-vāhāmb. Taa om innekökkõ am mõtligu āsaajamisõ kiil. Mu üleskasumisõ aol olf vinlāisi siān harilik mõttõviis, et eesti kiilt olõki-i vaia oppi, targõmb om oppi inglüse kiilt, selle et pääle kooli lõppu tulõ nigunii vällämaalõ minnā. Todaaigu mõtli ma kah niimuudu, a vällä tulf tsipa tõistmuudu.

Ellie-elli ja ütekõrraga sai arvo, et ma tiāki-i Eestist

PRIVALOVA OLGA, Lasnamäelt peri Eesti kultuuri umaperä huvilinõ aokirānik ja tõlkja

midāgi. Hāste: kiilt tsipa, a kirāndüsest, kultuurst, kombist ja muust – piaaigu mitte midāgi. Peris hābü õkva. Om jo esihindäst mõista, et inemine pruuv teedā ja arvo saia tuust, miā timā ümbre. Esiki tuud, et eesti keelen om olõman egāsumaidsi murdõkiili, sai teedā viil mõnõ ao peräst.

Sāāndse āsa vasta protestis naksi telmā Umma Lehte. Loe hāā meelega, ka aokirānigu pilguga – hāā om lukõ, midä väiku paigapāāline välläānnõ kirotas. Ja ku väiku omma ettevõtmisõ ja hādā, ku suurõ üleriigilidse välläandõga kõrvuisi kaia. Seod loomuligult hāān mõttõn.

Ütle peris ausalõ: ma ei saa suurõst jaost kõrraga arvo. Mõttõst muidogi saa, a tulõ kõvva vaiva nātā, selle et olõ-i sugu ki harinu. Loetut juttu ma erāle «harilikku» eesti kiilde ümbre ei panõ, las kõik lātt nigu lātt ja ütelpāāvā vast muutus olokõrd parõmbas.

Pāāle edimādse numbri lugõmist naksi netist otsma, vast kongi Taľnan omma võro keele kursusõ. Kahos es lõvvā midāgi, ligembā opitunni omma vast Tarton. Jah, ku suuv om suur, saa kiilt ka umaette oppi, a põhimõttõlidsõlt tahas massa rahha, et olõs suurõmb motivatsioon ja võro keele edendājit tsipa tukõ. Inemise, kinkal om sama «hādā», andkõ hindäst mullõ teedā. Adrõssi saa Uma Lehe toimõndusõst.

Taha üteldā, et:

1) Ti tiiti väega tähtsāt tüüd uma keelepruugi alalõhoitmisõs ja tuud hindasõ väega mitmõsugudsõ inemise – mitte õnnõgi võrokõsõ ja nuu, kiā kuigimuudu seo alaga kõüdedü.

2) Ma usu, et olõ-i ainumanõ mitte-eestlane Eestin, kiā vabatahtligult, mitte tuuperāst, et «piāt integreeruma», tugõ eesti kultuuri ja timā esierālistist. Põhjus om üts ja lihtsā – miildüs ja kõik. Om meeleverrā.

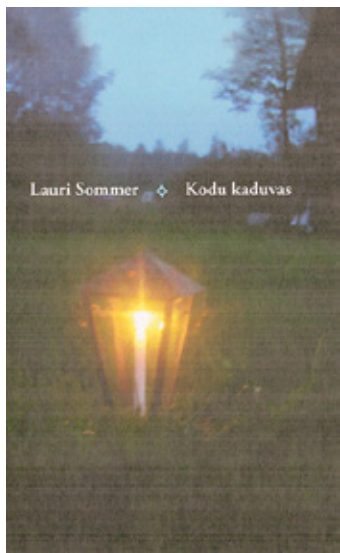
Arvustus: Sommeri Lauri luulõraamat om esimuudu kitõlaul luudusõlõ ja armastusõlõ

Sommeri Lauri vahtsõnõ luulõ-tuisi kogo «Kodu kaduvas» om kõvvu kaasiga raamat, kost omma puudu lehekülenumbri ja mink sisu om jaotõt nelās osas. Kokkovõtvalt noilõ, kiā pikkā juttu lukõ ei viisi: tego om kõrraligu raamatuga täüs esimuudu vabavārssi, miā päämidstõlõ kõnõlõs luudusõst ja armastusõst. Raamat kõlbas tävveste lugõmisõs, lühkü ria omma sisu poolõst kihilidse, nii et uma jüvā piās värsest lõüdmā nii ullimb ku targõmb lugõja.

Üts hoiatus kah: luulõtusõ omma eestikeelidse. A ināmbüisi eesti kiilt hāste mõistvilõ võrokõisilõ es pidānū tuu suur hādā olõma, päälegi om luulõtuisi sisu suurõlt jaolt Võro-maaga kõüdet.

I Arvustajana om mul hāā miil tuust, et loetun raamatun ei olõ suurt targutamist ja oppamist. Lauri näütās, hinnangu või lugõja esi anda. Sommer esi nimmas umma koko luudus-luulõtuisi kogos, kon tetās alostõn suvõga ja lõpõtõn kevājaga aastalõ tsõõr pāāle. Mu jaos nõsõs lukõn toolõ luudusõ-tee-malõ mano armastusõ teema, miā paiguldõ väega terāvāle sisse lõikas. Tegünes kontrast: tasalik luudus saa nigu piksenoolõst lõõgi, ku armastus pāāle tulõ.

Raamadu tipphetk tulõ mu jaos kätte peris alostusõn. Luulõtusõn «Tiivasirutus läbi

Raamat:
Lauri Sommer
Kodu kaduvas
Luulõtusõ aastist 2008–2018
Kujondaja: Mari Ainso
Välläandja: Tiivaalune
Rāestu 2019

III

Viil ei saa Sommeri Lauri luulõtuisist kirotõn müüdā minnā timā aoluulõst. Nii hull luulõ-taja ja hindāetteelājā Sommer kah ei olõ, et ilmaello ja ulluisi tāhele ei panõ. Nii riivasõ raamatut «sõbra» mõfovihust ja noorõ soldani, kiā tulõvalvõn telefoniakraani skrollva. Ja kuigi luulõtaja esi ütelpāādu Võro esitlõsul, et timā aigu väega tāhele panda ei mõista ja aost kirotaminõ täl vällä ei tulõ, ei saa ma tuu hinnanguga nõun olla. Nuu ütsigu aotsāhvāhüse omma raamadu hāās maiguhainas.

IV

Kokkovõtõs või üteldā, et taa raamat om esimuudu kitõlaul luudusõlõ ja armastusõlõ. Sommeri Laurilõ tulõ aituma üteldā, et tā seo raamatuga vällä tulf ja õkva kevājādsel aol, ku ütēn luudusõga ka heng elolõ herānes.

Erāle hāā miil om mul ütēst bussisõiduluulõtusõst, kon suur emi sännis Tsuuru sõitva bussi pāāle. Tuu luulõtusõ olõs tahtnu õkva esi kirotat.

RAHMANI JAN

Tulõohtlik aig

Pāsteammõt om vällä kuulutanu tulõohtligu ao. Inemiisile pandas sääme pāāle, et luudusõn tulõ tetēn tulõ väega ette kaia. Joba om juhtunu ka hirmsit tulõõnnõtuisi.

Mõni hindā meelest vaimukamb tegelāne om vällä paknu ka tuu, et tulõohtlik aig kuulõtõdi vällä tuuperāst, et riigitüüri man omma muutusõ. Kuigi periselt paistus, et inemise omma taast pikāst poliitigategemisest ār vāsünū. Tuud kinnitās minevā nādāli pāāltkuultu jutujupp.

Rahaautoomaadi saban lõudse üts naistõrahvas vasidsõ mündi. «Kiā kopkast ei korja, tuu rublat ei saa,» ütelpāāle tū uma kumardamisõ õigustamisõs ja parand hinnāst õkva: «Eurot!» Sāāndsest āsast olõs võinu edesi minnā jutt rahast, a ei. Miis, kiā rahalõüdjā sālā takan saisõ, vei kõrraga jutu poliitiga pāāle. «Peris villānd om joba taast, miā sännüs.» «Villānd jah,» jäi tulõvanõ euroumanik nõuhtõ. «A olõ-i hātā,» trüüste teema üleskiskja hinnāst ja tõisi. «Pāāsi, et paugutamist ei olõ, nigu sääľ Ukrainan.»

Sāāndse mõttõ, murrõ ja trüüst paistusõ olõma inemiisi pāān seol aol. Tulõohtligul aol.

RAHMANI JAN,
Uma Lehe pāātoimõndaja

UMALEHT

Tulõ vällä egā katõ nādāli takast nelāpāāvā.

Toimõndusõ aadrõs: Tartu 48, 65609, Võro liin

E-post: info@umaleht.ee, tel 78 222 21

Kodoleht: umaleht.ee

Molovihk: facebook.com/umaleht

Pāātoimõndaja: Jan Rahman, tel 56 922 841
jan@umaleht.ee
Abitoimõndaja: Kaile Kabun, info@umaleht.ee
Keeletoimõndaja: Laivi Org, laivi.org@wi.ee
Latsinuka toimõndaja: Mariko Faster,
latsinukk@umaleht.ee

Uma Lehe toimõndusõ kolleegium:

Tiia Allas, Külli Eichenbaum,
Aapo Ilves, Kaido Kama,
Ülle Kauksi, Rainer Kuuba,
Evar Saar.

Välläandja: SA Kultuurileht, kl.ee

Tellimine: Express Post AS, tellimine.ee, tel 617 7717

Kiri Nõõrimaalt

Võro liina küle all Nõõrimaal elās laulja, kirānik ja otsja LUMISTE KATI, kiā and värskit mõttit, kuimuudu egāpāāvāello vaeldust lõüdā ja mārgotas tuust, miā parasjago sääme pāāl.

1. kiri. Kontrastõ rada

Nõõrimaa om esierāline paik, olõ-i tā peris liin ei peris külā. Puultõistku aastakka olõ tan elānū, sama vana om mu tütār.

Puultõistku aastakka om külānd lühkü aig üte paiga tundmaopmisõs, selle et ināmbüse aost olõ olnu latsõga koton. No, ku lumi lānnū, om hāā latsõ-kārõga ka kolm verstā liina ja tagasi liikū.

Miildü-i mullõ asjo üttemuudu tegemine, taha lõüdā iks midāgi vahtsõt. Nii püsüs miil herksā ja panõt ināmb tāhele vāhāmbit asjo.

Minno ei kutsu kakkõmada autovooluma Rāpinā maantii. Magaziini man saa jalgtii kõrraga otsa ja om õnnõ muamülgās, sinnā olõ kevājā ja sūgüse piaaigu kārõga kinni jäänū.

Jummal tennāt, et minnā saa ka tõistmuudu ja tuud tiid kutsu üles tarvitama ka tõisi suurõtiipõlgjit. Tan või lõüdā midāgi vahtsõt, tunda saia esi maastik-kõ. Paku üte raa vällä. Panõmi tälle nimes kontrastõ rada.

Võrost tullõn astu Korõli ujja pite, nika ku saat Rāpinā maantiist üle ja joba olõtki vaiksõmban paigan. Vii juuskmīnõ and rahhu, pardsi värvvā helüpidi kirivās. Paigan, kon Korõli ujja

Põllu uulitsaga kokko saa, võit suurõmba viiga kosõ kohinat kullõlda. Seo helü om mu jaos meditatiivnõ.

Põllu uulitsan olõ-i nurmi, kül om sääľ hulga tüüstüshuunit ja noidõ kesken edimāne suur kontrast – englide kodo! Põllu 10 majan elās Eve, kiā umma kodo om tennü englide muusõumi. Mul tulf külh hirmsa uudishimo pāāle, kui sääne saarõkõnõ sinnā ār essünū om ja midā sääľ nātā saa. Kae sa kah verrā!

Edesi tulõ hoita hāād kätt, tan omma kontrastis betoonmüürü ja saat grafitikunstist hāādmiilt tunda. Nātā võit hirmsasuurt kassi, Michael Jacksonit, mustanahaliidsi ja muud. Müürü lõpun jääse tii viirde maahajāedü talohuunõ suurõ tammõga, nii nunnõ olnu, ku kiāki siiā kontrastis vabaõhumuusõumi tennü. Üle Pikā uulidsa minnen jõvvat Võro elājide vařopaika, kon om kõgõ pinne, kiā tundva rõõmu, ku kiāki näidega jalotama tulõ, ja kassõ, kiā nuiasõ ilestāmist. Lepü õnnõ aig kokko ja saat kimmā ja rõõmsa sportitrenni.

Ku sullõ miildüs jõvvolid-sõmb trenn, võit tii veerest asku kofada ja tuu vařopaiga kõrvalõ prügijāama viiā.

Kevvāi toukas vahtsidõ rato lõüdmist takast!

Mõtõlus

Vanust sõprust ja rüüvliist

Ildaaigu ollõv üts Eestimaa miis rāngālt solvanu Eesti juute ülembvaimulikku. Paugupāālt nõssi meedian kangõ tānitāmine, kõik kõnõliva millegiperāst määndsestki hirmust. Kiā tuud hirmu tundma pidi, tuu jāigi segātses. Rabi vaivalt küll, Iisrael hoolitsõs ummi inemiisi iist tävve ravvaga. Konkreet-selt. Kas mõni arvas, et tuu mehikene nakaš rabit pelgāmā ja kutš Hitlerit appi?

Mul tegüsi tuu uudissõ kõrvalõ üts (mitte väega vana) māllestüs. Kiāki laul püüne pāāľ ilusiid laulõ. Sūāmeest sūāmele. Sis ākki hõikas üts õl-lõdsõ helüga miis: «Kulõ, laula «Vanad sõbrad» kah!» Om tuud ültü mullõ ja olõ kuulnu, kuis tõisilõ ültās. Mis sa tiit, kiāki ei saa jo ütsindā mitma helü pāāľ laulda nigu Kippari vai RAM-i kvartett. Esiki kui Alango bassi vällä vōtat, õks jāās Metssalu tenor puudus.

Aga tuu kõik om pisiasi, pāāküsimus om: kas tuul hõikajal olf millegi iin hirm. Joodik om teedüperāst üts julgõmpi inemiisi ja tedā es karistõda esiki Stalini aigu. Smuuli Juhan-gi tiise tuud ja jõi Pasternaki hukkamõistmisõ kuunolõki aos edesilla maha. Hābü õks väiksemp, ku muidu olõs ollu.

Küsümi nüüd vahtsõst: kas nuu kats mehekeist – rabi sõimaja ja «Vannu sõpru» nõudja – pelksivā midāgi? Või-olla siski kongi olf määnegi vaglakõnõ, kiā uurist hinge: kõik kõnõlõsõ ja kitvā, ma piāt jo kah midāgi ütlemā – muidu peetas ullis.

Mehekese ei tulõ tuu pāālegi, et muusikat ja usku ei mõõdõta tarkusõ vai ullusõga. Nii muusika kui usk omma sis kõgõ parõmbalõ toimõ tullu, ku inemine jāās peris vakka.

Midā sis tetā mehekeisiga? Ma arva, et tāhele pandmalda jātmine ei olõki kõgõ halvõmb. Vast saava esi arru, et kapral Aadut ei tasu appi kutsu, tā om täāmbādses pāāvās peris kimmāle koolu, mitte *heil* (terve). Ja «Vannu sõpru» ei tasu kah naada kõigil nellā helü pāāle laulma, kuigi tuva kõrihāālega ollu vast esiki võimalik.

Nii nigu egā usk pakk meile midāgi vajalikku, nii ka egā laulja. Kui tuud ei mõista kinni püüdā, om uma viga.

Om olõman ka säändsidi viku, midā arst ainult haud. Meediā küll vaivalt.

Kui inemine om loomult keku, sis mu kogõmusõ verrā ei arsti tuud ka kolmõkõrdnõ korgharidus. Oppas vast ainult kultuursõlt keku olõma. Asi tuugi (vast).

Kui nüüd kapral Aadu ja vannu sõpru manu tagasi tulla, sis Aadu valitsõmise aigu laul eesti rahvas kerigulaulu viie pāāľ: «Nüüd kiitkem loojat kõigest väest, meid rōõvel päästis rōõvli käest.» Vannu sõpru kotsilõ om tsipa ildampa ültü: «Kohe nāha, et vanad sõbrad!»

Nuu kats ütēlist võit kokku võtta nii: kui eestlane (eesti rahvas) hinnāst esi ei avida (ei suta vai ei taha), sis vana sõbra (rüüvli) ei avida ammuki, ütēskõik kui palľu ka Luujat kitāt.

PULGA JAAN

Luumispundi Liiva-Ate kogo vunki

LEIMANNI EVE

Minevā suvō lõpust om Võrol Liiva uulitsal Kand-lō kõrval hoovimaja tōsō kōrra pääl olnu elävät toimõndamist. Nüüd om ateljee-punt, midä osalidsō esi Liiva-Ates kuts-va, joudnu sinnāmaani, et pidā plaani 4. lehekuul vallategemise pido pitā ja ummi tegemiisi rahva-lō kah tutvas tetā.

Ku Huulō Jana ja Hol-lo Anneli minevāl suvōl Stedingu kohvikun kuuki süvven lõūdsevā, et olōsi hāā uma kunstiprojekti jaos ütine ruum lõūdā, mõista es nā arvada, mändses asi käändā vōi. No ökva paki-va hinnāst punti Seimi Ele-riin ja Orioni Piret, kiā tüül ollõn trehvsivā juttu päält kuuldma. Mõtō olf illos ja üle kaeti mitmit ruumō.

Pesā lõuti kipōstō
Ütekõrraga jouti Lusti Rolandini, kiā paksō ter- vet maja tōist kōrda. «Nigu ma nāi edimāidsi pilte, nii olf mõtō, et – ohh, seo om ökva tuu, midä mi otsnu olōmi,» kõnõlõs Seimi Ele-riin. Kōrras paistu, et ruu- mi om sääļ pallovõitu. A ku jutt liikma lātš, olf nātā, et olō-i luujainemiisist, kiā pundin toimõndamist hindašō, puudust. Kōrrast paksōva hinnāst kampa mitmō ala tegijā.

«Naarimi umavaihlōl, et meil om terve ehtsā kunstikooli jago erialasit kuun,» kõnõlõs Tolstingu Tanel. «Tekstiil, graafika, foto, puit, skulptuur, nahk, meediā, maal; parhilla om mano tulnu heliruumi rah- vas ja pia om ka digigraafi- ka olōman.»
Seltskunna tegemiisi ma- jandas MTÜ Võru Loomes- selts. Kunstnigu kitvā maja- umanikku Lusti Rolandit, kiā inne üleandmist ruumõn kōrraligu remondi tekk ja ökapiten abis om olnu. A

LEIMANNI EVE PILT

Liiva uulidsa ateljeega kõüdedü tegijā Janne fotostuudion. Pildi pääle trehvi Kudu Johan, Veetōusme Janne, Onno Kristel, Seimi Eleriin, Tolstingu Tanel ja Kuusingu Toomas.

muidoki om õga ruum uma per- naasō vai peremehe näko.
Parhilla omma pundin Vee- tōusme Janne (fotograafia), Tolstingu Tanel (maal, disain), Huulō Jana (galerist, kunst- nik), Hollo Anneli (rätsep), Seimi Eleriin (nahakunstnik), Kudu Johan (videokunst- nik), Kausi Jörgen (muusik), Kuusingu Toomas (graafik, maalikunstnik), Ojastu Mar- ge (käsitüüline), Kūbara Kait (digikunstnik), Onno Kristel (kultuurikõrraldaja) ja Orio- ni Piret (keraamik). Mõni om paigan jo rehekuust.

Kundō omma tegijā üles lõudnū
«Minno om üles lõütü ja kundōsit om mano tulnu,» ütles üts edimāidsi kolijit Hollo Anneli. Timā mano saa ummõlustüüd telmä min- nā õgaüts.
Veetōusme Jannel olf jul- gust tüült är tulla ja tan esi fotograafina pääle naada. «Mullō olf seltskund vōõras, a ma sai arvo, et punt tsärehit luujainemiisi om midägi põ- nõvat tegemān, ja ma taha es tuust rongist maaha jäiä,» kõnõlõs tā.

Kõik ommava ütel meelel, et sändsel ütenkuun toimõndami- sōl om suurõmb joud, ütstōist mõotōdas ja toetas, ja piä ei ütsindā koton sehkendāmā. A õgaüts saa iks toimõnda uma- ette ja tuun vallan, miä hindāle meele perrā.
Pühapäävāhummogu pannkuukōga
Et umavaihlōl viil lähembās saia, om näütüses joba tett pühapäivilde pannkoogi- hummogit. «Seltskunna mõt- tōn om rassō lõüdā parõmbat punti – nā mõistva kunsti ja

käsitüü tegemisega üten käävāt irooniat ja huumo- rit,» võtt Tolstingu Tanel kokko. «Liiva-Ate sündümi- ne om lugu pikālt küdsānüst tarvidusōst, õigōst hetkest ja suurōst õnnōst,» mõtlõs Huulō Jana.
Ku näütüses ummõlus- tüüd ja piltniguteenüst telmä pāses lihtsāmbāle, sis kõik ussō olō-i kõik aig vallalō. A plaan om, et perimüstandsu- festivali ja Võro liina sünnü- päävā aigu oodōtas rahvast kah ateljeeseltskunna tege- miisi kaema.

Priinime lugu

Rubriigın kõnõldas perekunnanimmi periolõmisōst ja tähendüsest.

Kevvai

Sääntse perekunnanimega inemiisi om Eestin täāmbād- sel aol 80–90 ümbre. Nimme om pantu õnnō kolmõn ko- tussõn: Koorastō mõisan Ka- nepin, Suurō-Rõngu mõisan Rõngun ja 1921 Irboska vallan Setomaal.
Nii Võro- ku Setomaal pan- ti nimi edimālt kirja paiga- päälitsen keelen. Joba 1809. aastagal sai Koorastō mõisa Rausi talo peremiis hindāle perenimes *Kewwäy* [kevväi]. Ildamb muidoki kattōva täpi ä päält är ja katsik-v asõmōl naati kiroutama harilikku v-d. Nimi tähendās sōs parhillast aastaaigu.
Sama tähendüsega omma viil eestikeelidse perekunna- nime *Kevade* ja *Kevad*.

Kevade om perekunnanimes pantu õnnō Hiiumaa Suurõn- mõisan, a tuu lää-ās säält edesi. Nimme võeti viiel kōrral hindā vana perekunnanime asõmōlō eestistāmise aol, niisama nigu nimme *Kevad*. Nime *Kevade* kandjit om täāmbādsel aol Ees- tin 30, *Kevad*-nimeliidsi om 15. Koorastõn om 1937. aastal Villemsonō pere vaihtanu hindā vana perekunnanime vahtsō nime *Kevad* vasta. Nii nimme *Kevad* ku *Kevade* om vahtsōs nimes võet viiel kōrral.
Hiiumaa Suurõmõisa nime omma viil *Sui* 'suvõl', *Süggi- si* 'sügüse' ja *Talwe* 'talvõl' ja Võromaa nime *Suvi*, *Sügis*, *Talv*. Muialpuul sääntsiid nim- mi es panda vai ku, sōs õnnō mõnõn ütsikun kotussõn.

FASTRÕ MARIKO

Peimi Peril kapstamaarjapäivä

25. urbõkuu pääväl olf kapsta- maarjapäiv. Tuu um naisi pühā, midä jo ammust aost om peetü.
Naasō tulliva hummogu var- ra üles, a mitte tuuperäst, et tüüle minnä. Hoobis naksiva hinnāst ilosas tegemā. Panniva parõmba rõiva sālga. Kimmā- he pidivā rõiva vai vähāmbālt pluusō ja rātt olōma valgōt vär- vi. Niisama pidi verevāt must- rit sehen olōma. Pōsō pidivā ka verevā olōma.
Ku ilosa rõiva sālän, sis lätsi- vä naasō kotost vällä ja kõrtsi. Kapstamaarjapääväl olf lubatu õnnō naisil kõrtsin kävvü. Mehe pidivā koton olōma ja kõik naisi tüü kah är tegemā, nigu lehmā- nüsmine ja söögitegemine. A kapstid es tohe süvvā ja söögis tetä. Kõgō rohkõmb küdse- ti kuukō ja süüdi noid verevā sahvtiga. Keedeti ka tsiajalgu nigu vastlapääväl. Näputüü pidi- vä seos aos tettü olōma, selle et edesi naksiva välätüü.

Naasō kõrtsin jõiva verevāt veini, et saia ilosit verevit pōs- ki. Kelle pōsō olliva kõgō vere- vāmbā, tuul pidi tulōma kõgō rohkõmb õnnō ja armastust. Kõrtsin olf lubatu mihi takan kõnõlda ja klatsi. Niisama võ- tiva naasō laulu üles. Lauliva vanno ja mõtliva vahtsit laulō vällä, ināmbālt jaolt regivārsin. Ku näüdsigu kõrtsist kodo tul- liva, haarsōva nā lastu-unikust üsätāvve lastō ja veivā tarrō. Sis loiva lastu är. Ku olf paarinarv, sis olf luuta seo aasta mehele saia, a ku paarilda arv, sis tull viil kosilast tulōva aastani uuta.
Peril kää rahvas vähāmbālt kōrra kuun kokko, et raamadu- kogon kohviõdagit pitā. Ku minevā aasta kutsimi esine- mā kõnõlōja, kes teemaõdagit pidivā, sis seo aasta um uma rahvas nii tubli olnu, et kõik ütitselt mõtlōsō tähtpäivi perrā teemaõdagit vällä, otsva üles ni tähistāse vanno kombit. Nii

um meil olnu pallo huvitavit mitmōsugumaidsi teemaõga õdagit, kül Eesti vanõmba ao kombist ja noidō tähistāmises- ku ka kirānikōst ja näide elost.
Nii pidimigi kapstamaarja- päivā, kon seimi ja jõimi, nigu vanastō kombōs olf.
Raamadukogo perenaanō Margit kõnõl vanno kombit ja laulsō regilaulō. Sis viil egāüts kõnõl ummist edevanõmbist ja tuust, kuis ja milleperäst tälle õkvalt sääne nimi panti, nigu täl um. Katil olf ütē verrev villadsō langa kerā, kost egāüts kaksā hindāle jupi. Mõtōl sin- nā sisse uma kõgō parõmba ja salahadsõmba tahtmisō ja köütse tarõn kasuva viigipuu külge sleihvi.
Õtak olf illos ja juttu sai pallo. Kõigil olf hāā tujo. Vä- län sattō lakja lummō ja Mar- gitil olli kõgō verevāmbā pōsō.

URMI AILI

Haigõmaja

Pikkā aigu trauma- punktin tüütānū
URMI AILI tulōtas
miilde, määnd- sit juhtumiisi
meditsiinitüün ette
om tulnu.

Filmikapp

Kaldtii veeren olf filmikapp. Sääļ hoiti röntgenifilme ja sääļ olf nagla otsan ka WC-vōti.
Ütskõrd tulles traumapunk- ti kalamiis, kott kalloga ütē. Olf iä pääl sadanu ja jalaluu är murdnu. Muidoki pidi tā haigõmajja jäämā.
Lātš mõni päiv müüdā ja naksimi tundma imelikku hal- va haisu, mis lātš õnnō hullõm- bas. Mõtōldi, et vast tsolgitoro vai ei tiia miä viil.
Peräkõrd kiäki tuu koti hal- vas lānnüisi kalloga leüdsē. Vast olf kalitori põrmandu pääle jäänü ja kraamja nõstsō tā jalost är kapi otsa.

Klaasliist arterin

Nuurmiis olf kää küünärvar- rō kotsilt klaasiga är lahknu. Kiirabi tōie tā haigõmajja.
Zgutt olf pääle pantu, a tuu es avita midägi. Verd kõik aig juusksō. Sai sis ruttu ope- ratsioonitarrō ja lõikusō aigu tull vällä, et pikk ja peenikene klaasliist olf lānnü pikkupite täpsele arterihe. Ku es olõs nii ruttu haigõmajja saanu, sis võinu tā verest tühās joosta. Jälleki üts kingit elo.

Tühā veeni

Kats kōrda um juhtunu, et nakka veenist verd võtma ja midägi ei tulō, nigu olõssi vee- ni tühā.
Kai viil, et nõgōl liigus vee- niga ütē, no piāt seen olōma. Mõlõmba kōrra olf tegemist viina võtnuidō nuurmiihiga. Ja es saaki veenist verd kätte, tull arterist võtta.
Perän tohtri ütēl, et ku ine- mine om puřon ja viil pelgās kah, sis pidivāgi veeni är kok- ko tõmbama ja verd ei tulō.

Puul sukka sālän

Haigõmajja tull üüse nuur miis ihoalastō, ütēn jahan olf õnnō puul sukka. Terve iho olf pee- nükeisi lühkeisi ziletiterā jälgi täüs. Perän tulles jutu seen väl- lä, et tedā olf liinan pallas röö- vitü, sis tsālgutōdu ja minemā lastu.

Puul kilekotti verd

Miis olf saega hindāle jalga lõi- ganu, zguti pääle tõmmanu ja autoga haigõmajja sõitnu.
Ku tā tohtri mano saiō, olf jo puul vähāmbāt kilekotti verd juusknū. Säändse aša juhtusō sis, ku pandas veeniverejoosu- lõ zgutt pääle.

Kolm haigutamist

Tuudi vanamammi, kes olf õda- gu nii kõvva haigutanu, et lõvva- luu olf paigast är lānnü. Tõmps- mi sis paika ja tā lātš kodo.
A kos, koton jäl haiguf ja jäl lõug paigast. Pannimi sis vaht- sōst paika ja sideme kah ümbre pää ja lātš kodo.
Paari tunni peräst mammi jälki tagasi. Vot sis ināmb nii- sama tõmbamisõga paika es lääki. Pidi lõikamistarrō mine- mē ja narkoosin paika pandma.

Naarusalat

VÄLJANDU ELLEN

Loi ütest Uma Lehe jutu-hannast, kuis kiräniguherrä Ruitlanõ ütskõrd kuulsan Taľna restoraanin Du Nord käve ni es olõ kuigi nõun, et tälle krõpõ raha iist ahtakõnõ lihajupp taldregu pääle nõstõti. Päälekauba määnd-segi pruuni nõrrõga är tsurgit. Kõrrapäält karaś miilde hindä Võro reston käük. A sinnä saa aastit päält katõkümne, ku Võro liinan tüüf ütsainumas korgõmbat vurhvi restoraan.

Eesti kruun olle viil verinuur ni krabisi ilosahe, hinna õkva alostiva korgõlõ taivalõ nõsõmist. Tütär väumehega kävevä viil ülikoolin, a tahtsõva umma pulmapäivä märki.

Nii lätsimigi üteli ilosal õdagul neläkeisi Võro restoraani. Ma lubasi uma rahakoti ravva valla lüvvä ni õdagu kinni massa. Tiidäki, tuul aol olle rahha iks kõhnalt käen. Panni koton plaani paika: las tõdõsõ telvā, midä hing taht, hindäle võta õnnõ saladi.

Restoraanin kääni aśa viil naľas, ütli, et ma õdagu ilda praati ei süü, hoia talja figuurat. Nimä sis telsevä kal-li praadi, kutsuti eskalopp: kardohka, praadit muna, kats lihajuppi ni kimmāhe praadit saiaiviilak. Puuti olli ildaagu

REIMANNI HILDEGARDI TSEHKENDÜS

müüki tulnu nuu makrapulga, mullõ miildüvä. Telmislehe pääl olf kah kirān makrasalat, hind 4 kruuni. Poodin massõ terve pakk, sehen neli pulka, kah 4 kruuni. Ma olõ-s peris hõõnā, innegi reston käütü, ni tiidse, et tuud saladiportso anna õi kodo-lavva umaga võrrõlda.

Uuta tulle nigu kõrraligun reston iks peris kavva. Ku sis

üts Puškini pääga ettekand-ja kõgõpäält mu nõna ette tuu salad kolksahť, olf väiku platõ pääl üts (loe viil kõrd: ÜTS) makrapulk. Ilosahe vilto nigu Pisa torn lahki lõigut, küküf ohkõsõ väiko saladivarrõ pääl. Nigu narrmisõs viil man poolik tomadinahk, tuu paistu läbi ku pruudileier. Pergamendipapõr om kah paksõmb. Tuul aol es

mõistõta eski noid pruunõ juttõ mano vitā, õnnõ puhas vuuk ümbretsõõri.

Mu võtt tõtõstõ tummas, kõttki nakaś korisõma. Ja tõdõsõ... Mis ti arvati, et nāil must hallõ nakaś? Kost! Hirnsõva ku hobõsõ. Perān tullf vällä, et nā naariva mu näko, tuu olnu parõmbalõ vällä māngit ku papõrdõga Vinne naarunäütlejāl. Nuijah, ütelt puult olli uhkõ, et pääosa vällä māngse, tõdõsõlt puult, ega ma esi es näe, ku ripakilõ vai kõvõr mu suu saisõ ni kas silmä õks olliva uma kotussõ pääl.

Siiamaani tõisil süāmist kaľo, et sis noid selfe es tetā. Parõmb kah, mullõ tuu ei passi, ku perrätulõva põlvõ pildi päält mu mollo näko vahissõ ni imehtāse, kui-muudu näide tark mamma mõistsõ ni ulli larhvi tetā.

Tuu õdagu «puānt» olf muidogi, ku tõisilõ nuu kõva praadi ette tuudi. Sis egāüts annõhť umast portsost. Kardohkakuhi saiõ korgõ. Tütär es või munna süvvā, tuu saiõ mullõ. Lihha kogo-nõsi eski kats tükkü, saiajup-põst taso ei kõnõlda. Ilma massulda päälegi. Figuur hoiťminõ lāts tiidäki aia taadõ, liinatant es anna vāl-lā eski kõtu trimmin hoiťminõ. Tuu Puškini pääga ettekandja es julgu esi arvõ perrā tullaki, saaf naistõrahva.

Suur esāmaasõda

Meil olf keskkoolin häste kimmās aoluooppaja: kõik käve timā taktikepi perrā. Timā tun-ni es tohe minutitki ildas jäiā, aastaarvu pidi raudsõlt pāān olõma, egān tunnin pidit olõma valmis püstü kargama ja õkva vastama. Ja vastakõnõlõminõ es tulõ kõnnõ alagi.

Valimiisi aigu olf mi aoluooppaja õks valimiskomisjoni esi-miis ja koolitüüst prii uma kuu aigu. Tä iist andsõ tunnõ tä tõnõ-puul, kes tüüf kah saman koolin.

Mi uutsõmi tedā: tä olf hāā nalfasoonõga, tark kõkkõtiid-jā. Tä tunni olf rõõm minnā. Mi tahtsõmi tiidā uma kandi aoluust, raamatist, mis olli är keeletü, tähtsist inemiisist, kel-lest meile tunnin es kõnõlda, a kotun kõnõldi. Meil olf egās tunnis valmis mõtõld, millest vai kellest tahtsõmi midāgi vahtsõt kuulda. Ja tunn lātski nigu linnatõn. Vahel lõpõť mi jutuajamisõ järgmādse tunni oppaja. Innekuulmalda lugu: vahetunni es tahetagi minnā. Ja nii kuu aigu.

Meil pidi tuu aoga selges saanu olõma suur esāmaasõda. Ku mi uma oppaja tagasi olf, nakaś tä õkva kūsümiisi kūsümā. Tä uutsõ, et mi olõmi valmis nigu kõgõ üles hüppāmā ja õkva vastama.

Klass olf nii vakka, et lõika vai väidsega õhku. Oppaja nägu lāts kõrrast kufõmbas, tä lei plaksti päivigu kinni ja tor-maś klassist vällä.

Mi tiidsemi: nüüd algas suur-suur esāmaasõda.

Ja alaśki.

AIDMA HELE

Maolda nali

Mõni nali om nii maolda, et aja peris naardma. Toimõndaja om üte säänd-se siliä vällä valinu.

Kats hiirt kino laoruumin

Kino laoruumin jürā hiir filmirulli. Tõdõnõ hiir kūsüs:

«Kas om ka hāā film?»

«Ei tiidäki, raamat olf nigu parõmb,» kost jürājā vasta.

Latsilõ

Vastus saada' üte nädäli joosul meiliaadrõssi pääle latsinukk@umaleht.ee vai postiaga:
Uma Leht
Tartu 48
65609 Võro.

Vastussõ mano panõ' kirja uma nimi, vannus ja kimmāhe ka postiaadrõs.

Vastajidõ vaihõl loositas vällä võrokeelitsit latsiraamatit vai plaatõ.

Latsinukka tugõva' Võro Instituut ja Võro selts VKKF.

Minevä kõrra vastus:
kevājā tetās 6; suvõl 4;
sügüse 3 ja talvõl 5 asja.

Avvohinna saa
SIMAKU ELIANA (8) Oraviit.

Rehkendā'!

1. Edimādsel päävāl tsilku kõo seest 3 liitrit mahla.
Tõdõsõl päävāl tsilku joba 6 liitrit.
Mitu liitrit kõomahla tsilku katõ päävāga kokko?

2. Kurg lõudse uma pesā ehitāmisel edimādsel päävāl viis hāād ossakõist, tõdõsõl päävāl kuus ja kolmandal päävāl neli ossakõist.
Mitu vahtsõt ossakõist pessā sai?

3. Nurmõ veeren joosi' ringi ütesā väikut hiirekeist.
Kipõ kurg napsaś üte hiire hindäle hummogusõõgis.
Mitu hiirekeist jäi perrā?

4. Jõõ veeren nõssi vesi üte päävāga 50 sendimiitret ja tõdõsõl päävāl nõssi vesi viil 30 sendimiitret.
Ku pallo vesi korgõmbas lāts?

5. Mõtsa all olf üteli puhman vallaalõ lānnü kümme sinililli, a kõgõ edimāne hāitsemā lānnü sinilillil nārvetü joba är.
Mitu vārskit sinililli puhma jäi?

6. Aian lāts edimālt hāitsemā säidse ja perān viil viis ämmālehte.
Mitu ämmālehte hāitses no' aian?

Kuis pinielo pääle saia

Ma loi ütest Darwi-ni raamatust kunagi, et innembādse tulõ-maaladsõ es lasõ ummil vannul inemiisil raisku minnā, a seiva nā õigõl aol är. Sõs, ku heng viil seen ja veri veidükese ümbre käve. Vana inemise aeti kuu-pa, kooba suu ette tetti tuli, vanainemine kuuli karmu kätte, sõs panti

puid mano ja lasti liha pehmes. Arvada tullf sääne paras savvu-vanainemine, tulõmaaladsõ egāl johtumisõl es nurisõ.

Täämbādsel aol tansaman es tulnu sääne asi kõnnõ ala-gi, inemine inemist ei süü. Ei võeta jutuski. Tuuperāst võinuki vanainemiisist pinisüüki tetā. Ma ei usu, et vanainemine vasta om, tä taht egā hinna iist kasulik olla. Tõnõ variants olõs muidogi pinnest vanainemise süüki tetā, a seo man om sää-ne hādā, et kõrralik pini mass mitu tuhat! Pensionār piāsi kipõlainu võtma, et kõtt kõrra-ligult pinist täüs vitsuta.

Nii et pinisõõgis, mitte vasta-pite. A ega vasta tahtmist sää-nest asja es tennü, kõik tulõ inemisega läbi kõnõlda. Ku vanainemine arvas, et tä õks ei taha pinisõõgis minnā, sõs või pensionār esi pinis naada. Kuigi piāt ütiskunnalõ kasulik olõma. Tege moro pääl pini iist tüüd, hauk ja lõrisõs müüdā-minejide pääle.

Pinnest peetas vähāmbālt tan Taľnan külh rohkõmb luku ku inemisest. Vanainemisest kõnõlamalda. Lāät puuti, üteli

RUITLASÕ OLAVI,
inemiisi pääle haukja

ku tõsõl naistõrahval om väiku pini üsān. Lāät parki, inemi-se jalotasõ pinne, üte latsõ kotsilõ om pargin kõik aig ka-tõsa-ütesā pinni. Pini omma bussin, kaubanduskeskuisin, egāl puul. Mõni üte piniga, mõni katõga. Kõgõ rohkõmb, mis ma nānnü olõ, olf

kuus pinni kuvvõ rihma otsan üte pinne hoiťja inemise käs-sin. Proovi sa kõrraga kuvvõ kalõhunu pensionāriga kohegi minnā! Ilmvõimalda, nakkasõ sõimama ja purõlõma.

Riigist tulõ kah arvo saia, ti-māl ei olõ rahha, et vanainemi-sele pinssi massa. Tõniste kai riigi rahakotist perrā, rahha ei olõ. Riik om nigu inemine, ti-māl om kah tõnõkõrd rassõ. Ja ega tuud rahha kostki tulõman kah ei olõ. Tuu tähendās, et va-nal inemisel olõs mõttõkamb pinis naada.

Pini miildüse kõigilõ, pinnel omma kiibi, nā omma mõstu ja soedu, kõik tetās ette ja taadõ är. Pini ei piā esi sitalõgi mi-nemā, lask sõs, ku tulõ ja kohe tulõ. Ja peremiis vai pernaanõ korjas junni kilekotti, tsuskas sita karmanihe ja jalotas edesi. Seo pensionirahaga, miā teno pinipensionāārele alalõ jääs, võisi midāgi suurt tetā. Määnd-segi jalgtii, kon pinni jalota, vai jupi Rail Balticut näütüses.

A mukka om lihtsa, must vanainemist ei saaki, selle et ma joba olõ pini. Näeti, kuis haugu inemiisi pääle!

Tossu Tilda pajatusõ

Tsia sālān sõitminõ

Kevājā, ku ilma lāmmās lātsi, viidi väiku liinatütrik terves suvõs maalõ tādī mano. Latsõ-lõ olf sääļ pallo huvitavat, kõgõ rohkõmb miildü tälle taloelājā.

Tsia elli vālān uman aian. Tādipoig olf maalõ saadõtust liinatütrigust ütstõist aastat va-nõmb. Ütspäiv kūsse tādipoig väiku tütrigu käest, kes vahtsõ mulda tsungvat tsika, kas tä tahas tsia sālān sõita. Muidogi liinalats tahtsõ!

Tütrigulõ panti vahtsõmb kir-riv kleit sālģā ja hiussihe kõüde-ti uhkõ lehv. Tādipoig küünüť tä

üle aia tsialõ sālģā. A mis edesi juhtu? Tsigā vaiu küle pääle ja säädsē hinnāst vasta aida puh-kama. Tādipoig jõudsõ viil latsõ tsia mant üle aia är haarda.

Niipallo sis tsiaga sõitmi-sõst... Perān pand tādipoig tü-trigulõ süüs, et tuu olf tsika küle päält varbaga kõhvitsõnu.

Olf kuis olf, a jõulus sai tü-rik liinan maalt tādipoja käest kaardi, mille pääl tsia sālān pä-kāts. Miil lāts jäl kurvas ja ikk tükse pääle...

Nüüd, ku tuu väiku tütārlats om ammu vanaimā, aja tedā latsõpõlvõ läbielāmine tsiaaian naarma.

Vahtsõnõ kõnõpruuk

Ma kuuli raadiost, et otsitas sõnno, mis omma kõgõ ilosam-ba eestikiilse uma sõna. Kiā viil olõ-i umma sõnna saatnu, sõs tekke kipõstõ. Mi saavat pia kaabuga kultuuriministri, kiā kiild kõik hāā ja ilosa sõna är.

Edespite tohet ütstõist õnnõ sõimada vai muido halvastõ üteldā. Kiā om vāega viisakas ja tihka-i krõpõmbit sõnno vāl-lā üteldā, või eufemisme pruu-

MUDA MARI

Kuuluda

Om pakku turbaga segātüt hobõsõ-sitta, passis aiamaa pääle ja kasvo-majja. Tel 501 8431.

Telli Uma Leht!

6 kuud – 6 €, 12 kuud – 12 €, e-arvõ püsिमassuleping 0.85 € kuun.

Telli saa ExpressPostist:
tellimine.ee/umaleht
tel 617 7717.